

Motion till riksdagen 2021/22:3048

av **Fredrik Schulte (M)**

En långsiktigt hållbar migrationspolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att strama upp asylmottagandet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en snabb handläggning och avvisning av asylsökande från säkra länder och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det framtida asylmottagandet uteslutande bör ske via FN:s kvotflyktingsystem och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att försörjningskravet för anhöriginvandring ska omfatta samtliga svenska medborgare samt de som har uppehållsrätt i Sverige, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla brott som ger fängelsestraff med få undantag också ska leda till utvisning av personer som inte är medborgare, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att frågan om utvisning bör prövas i samband med att ett eventuellt fängelsestraff har avtjänats och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utvisning till ett tredjeland som Sverige mot ersättning sluter avtal med för att hantera situationer då det föreligger verkställighetshinder för utvisning och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbetstillstånd bör ersättas med ett generellt krav på att lönen ska motsvara de faktiska lönenivåerna inom berörd bransch och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att försörjningskravet för arbetstillstånd måste göras mer flexibelt och inte fastna vid en strikt tillämpad inkomstgräns på dagens 13 000 kronor per månad och tillkännager detta för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i det fall en anställd fått för låg lön och därmed riskerar att mista sitt arbetstillstånd måste arbetsgivare i efterhand kunna skjuta till lön för att undvika utvisning och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förbudet mot att ha flera anställningar för att kunna få eller behålla ett arbetstillstånd bör strykas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det går inte och är inte moraliskt önskvärt att i en alltmer globaliserad värld isolera Sverige från omvärlden. Gränsöverskridande handel, migration och kulturellt utbyte är en naturlig del av det moderna samhället och kan, om det sköts rätt, skapa en mer dynamisk och fredlig värld. Skött dåligt kan det dock få förödande konsekvenser med ökat utanförskap, kriminalitet och allvarliga samhällsmotsättningar som följd. Därför är det centralt att Sverige för en politik som uppmuntrar och underlättar migration som fungerar väl där nya invånare integreras i samhället, men är restriktivt kring de former av invandring som inte fungerar.

Den centrala vattendelaren i detta avseende är huruvida den som invandrar sköter sin egen försörjning eller inte. Det är inte den enda frågan av betydelse. Hur omfattande invandringen är och vilka värderingar den som invandrar bär med sig spelar också roll. Överlag går det att dra slutsatsen att arbetskraftsinvandring har varit till gagn för Sverige medan asyl- och anhöriginvandring utan försörjningskrav i för hög utsträckning medfört tydliga baksidor i form av utanförskap, kriminalitet och samhällsmotsättningar. En rationell och långsiktigt fungerande migrationspolitik måste därför ta som utgångspunkt att vara mer generös och öppen avseende det förstnämnda men återhållsam gällande det senare.

Asylmatorium och en australiensisk modell för asylmottagande

Sverige har under 2000-talet med marginal tagit emot flest asylsökande per capita i västvärlden. Även om en betydande del av samma invandring har fungerat väl kan vi också se omfattande samhällsproblem kopplat till detta. Mot denna bakgrund bör Sverige utreda att införa ett moratorium för asylinvandring under åtminstone de kommande 10 åren för att kunna få en chans att lösa våra befintliga integrationsproblem innan vi ytterligare adderar till problemen. För att hantera detta och alltjämt värna asylrätten bör man samtidigt utreda att tillämpa den australiensiska modellen, det vill säga att Sverige mot ersättning sluter avtal med ett eller flera trygga länder utanför västvärlden som vi överlåter asylmottagandet till.

Ett framtida asylmottagande via kvotflyktingsystemet

När Sverige i framtiden har möjlighet, kapacitet och förmåga att ånyo ha ett asylmottagande bör detta ske via kvotflyktingsystemet för att vara långsiktigt hållbart. En av de mest märkliga och paradoxala orättvisorna i vårt samhällssystem är hur vi påstår oss stå för en humanitär asylpolitik samtidigt som vi på alla sätt försvårar för människor

som flyr att komma till Sverige på lagliga vägar. Transportörsansvaret som innebär att flygbolag kan stämmas på stora summor om de släpper ombord människor som saknar visum och avsaknaden av humanitära visum gör att det enda sättet för en migrant att söka asyl här är att ta sig hit på olagliga vägar, ofta i osäkra båtar över Medelhavet med livet som insats. De som får en chans att komma hit är ofta unga män som klarar den tuffa resan hit och de som har råd att betala flyktingsmugglare. Kvinnor och barn blir i stor utsträckning kvar i närområdet. Denna ordning är djupt olycklig och omoralisk.

Samtidigt skulle ett avvecklande av transportörsansvaret och införandet av humanitära visum skapa en ohållbar situation av närmast oreglerad invandring här i Sverige. Inriktningen bör istället vara att öka kvotflyktningmottagandet och samtidigt strama åt och göra det mindre attraktivt att ta sig hit med illegala medel. Signalen till världens migranter bör vara att vägen till Sverige går via flyktingläger i närområdena.

Försörjningskrav vid anhöriginvandring

Den som kommer hit och hoppas bygga en ny och bättre framtid för sig och sin familj måste lära sig språket, arbeta och göra rätt för sig. Att komma till och bo i Sverige måste i högre utsträckning vara förenat med eget ansvar för den som kommer hit. Nästan all migration medför samhällsfriktion. Att som nyanländ integreras in i ett samhälle där man inte kan språket och kulturen är sällan oproblematiskt. Tar samhället inte detta på allvar och om klyftan mellan inrikes och utrikes födda växer, kommer vi stå inför allvarliga utmaningar.

Mot denna bakgrund är det rimligt att Sverige skärper försörjningskraven vid anhöriginvandring. Nuvarande ordning är problematisk ur särskilt två perspektiv. För det första institutionaliserar dagens regelverk utanförskap. Sverige har världens kanske högsta ersättningsnivåer i bidragssystemen för människor som inte kommit in på arbetsmarknaden. Detta gäller i synnerhet familjer. Det gör att incitamenten att komma i arbete kraftigt försvagas när egen försörjning inte är ett krav för att ta hit närstående. Att göra den många gånger tuffa ansträngningen att lära sig språket, att flytta dit jobben finns och inte fastna i utanförskapsområden som erbjuder en trygghet i samvaron med landsmän är inte enkelt. I de flesta länder är det dock en förutsättning för att låta familjen invandra. Det skapar tydligare drivkrafter för att komma i arbete och egenförsörjning.

För det andra skapar en oreglerad anhöriginvandring en humanitär orättvisa när den som har en närstående i Sverige får förtur att komma hit, många gånger framför den som flyr från krig och förföljelse. Inte minst är det en märklig allokering av våra samhällsresurser.

Utvisning av icke-medborgare

Alla brott som ger fängelsestraff borde med få undantag också leda till utvisning av personer som inte är medborgare. Att Moderaterna inte åstadkom detta, eller ens tog nämnvärda kliv i den riktningen, under vårt senaste regeringsinnehav var ett av våra största misslyckanden.

En sådan lagändring skulle dock i en stor del av fallen vara kosmetisk. Den komplicerade frågan är hur man bör hantera situationen när en utvisning inte kan verkställas, det vill säga när den riskerar personens liv och hälsa. Att samvetslöst utvisa människor

till en säker död går emot fundamenten i den västerländska rättsordningen. Det skulle i praktiken innebära ett återinförande av dödsstraff och tortyr (dessutom godtyckligt), något som inte är acceptabelt. Att samtidigt bara använda detta som ursäkt för att i praktiken godtyckligt upphäva en väsentlig del av straffutmätningen är å andra sidan socialliberal populism. Vad är det rimliga i att en amerikan, chilensare eller bosnier ska utvisas men inte en syrier, för samma brott?

Det finns flera tänkbara lösningar på detta problem. Några exempel är:

- Att undersöka om hotbilden mot den dömda i hemlandet verkligen omfattar hela hemlandet. Om inte bör utvisning ändå kunna genomföras. En person från norra Irak som flytt IS framfart behöver inte nödvändigtvis vara otrygg i Basra.
- Husarrest tills utvisning kan genomföras (eller så länge den dömda önskar uppehålla sig i Sverige). Detta kan vara aktuellt i de fall säkerhetsläget i hemlandet bedöms ändras inom överskådlig framtid.
- Utredda möjligheten att sluta avtal med tredje land om att ta emot personer som inte kan utvisas. Detta kan liknas vid hur Australien hanterar stora delar av sitt flyktingmottagande (de skickar människor till flyktingläger i andra länder tills deras ärenden är hanterade). En sådan lösning skulle antagligen kosta svenska skattebetalare en hel del pengar, men det borde ändå vara prioriterat. Dagens ordning är inte acceptabel.

Frågan om utvisning bör också prövas i samband med att ett eventuellt annat straff avtjänats. Döms en person till 10 års fängelse och utvisning är det inte rimligt att frågan rörande säkerhetsläget i hemlandet avgörs innan fängelsestraffet avtjänats. Att det är krig i ett land idag innebär inte att kriget fortfarande pågår eller att hotbilden mot den dömda kvarstår om 10 år.

Världens mest generösa regelverk för arbetskraftsinvandring

Sverige bör vara ett av världens mest öppna länder för människor som vill komma hit och bidra genom arbete. Det vetenskapliga stödet för att en generös arbetskraftsinvandring är samhällsekonomiskt gynnsam är tydligt. Det gäller särskilt för utvecklade ekonomier som Sverige med ett demografiskt problem att vi blir allt äldre. Inte minst är det en värderingsmässigt korrekt ordning att den som sköter sig, jobbar och bidrar ska ha frihet att bosätta sig var än i världen vederbörande vill bo.

Sedan slutet av 2008 har Sverige ett i jämförelse mycket generöst och öppet regelverk för arbetskraftsinvandring. Systemet har dock visat sig ha en mängd brister i form av att människor som jobbar, bidrar och försörjer sig själva utan att ligga samhället till last ändå utvisas på grund av vad som måste beskrivas som rigida byråkratiska regelverk som inte hängit med i tiden. Utöver att vara samhällsekonomiskt ineffektivt och dessutom moraliskt fel, skapar detta ett särskilt stort integrationsproblem för Sverige. Med de många och stora integrationsproblem som vårt land står inför är det inte rimligt att asylsökande får permanenta uppehållstillstånd utan att arbeta, samtidigt som den som jobbar och bidrar kan utvisas till följd av byråkratiska beslut. Det sänder ut en direkt felaktig signal om vad det är som krävs för att bli en del av det svenska samhället. Samtidigt får inte regelverket för arbetskraftsinvandring missbrukas och användas tillsammans med bidragssystem för att de facto leda till ett ökat bidragsutnyttjande. Ett exempel på detta som rapporterats om i media är hur LSS-företag anställer personer utomlands som har handikappade barn, låter barnen anhöriginvandra varpå föräldrarna arbetsplaceras som vårdare av de egna barnen. Liknande missbruk bör dock primärt

justeras inom ramen för anhöriginvandringen genom skärpta försörjningskrav och krav på att kvalificeras till trygghetssystemen.

Regelverken för arbetskraftsinvandring bör hur som helst förändras enligt följande:

- Förenkla de ekonomiska förutsättningarna för att få/behålla ett arbetstillstånd: Det finns idag två kriterier som måste vara uppfyllda. För det första måste lönen vara kollektivavtalsenlig. Detta medför att människor har utvisats för att deras lön varit några kronor för låg. Det kan till exempel handla om att kollektivavtalen justerats utan att arbetsgivaren varit medveten om detta. Arbetskraftsinvandring ska inte resultera i lönedumping, men det är inte heller rimligt att just kollektivavtalen blir normerande för vilka lönenivåer som bör gälla. Istället bör gränserna sättas efter vad som är de faktiska lönerna i en bransch. Det andra kriteriet är en miniminivå på 13 000 kr i månaden (i det fall man till exempel jobbar deltid). Att det finns en lägstanivå är nödvändigt av flera skäl, men att strikt och skoningslöst tillämpa denna inkomstnivå som Migrationsverket idag gör är helt orimligt. Det har t.ex. rapporterats om fall där en man utvisats för att han tog tjänstledigt under en tid i samband med sin fars begravning. I ett annat fall utvisades en kvinna för att hon gick ner i lön i syfte att ägna mer tid åt sfi-studier. Regelverket måste helt enkelt bli mer flexibelt. Så länge en person kan leva ett skäligt liv, har bostad och klarar sitt uppehälle utan att belasta det offentliga är det inte rimligt att vederbörande utvisas. Framförallt måste det vara möjligt för arbetsgivare att i efterhand skjuta till lön om beloppsgränserna understigits.
- Att det inte går att inneha mer än en anställning: Ett arbetstillstånd söks för en anställning, vilket tolkats av Migrationsverket som att en person som uppbär flera anställningar kommer utvisas. Det innebär att den som till exempel jobbar deltid på sitt huvudsakliga jobb för att studera svenska utvisas om han eller hon jobbar några timmar extra på ytterligare ett jobb. Denna ordning är vansinnig. Huvudsaken måste vara att säkerställa att levnadsnivån eller lönen inte är oskäligt låg, inget annat.

Fredrik Schulte (M)